

بسمه تعالی

<p>نام درس: کاربرد روش های پشرفته دستگاہی در آنالیز آلاینده ها</p> <p>تعداد واحد: ۱ واحد (واحد نیز توسط گروه بهداشت حرفه ای ارائه می گردد)</p> <p>نوع واحد: نظری</p> <p>پیش نیاز: ندارد</p> <p>مقطع: کارشناسی ارشد ناپیوسته بهره برداری</p> <p>مدرس: دکتر صید محمدی</p> <p>نیمسال: دوم سال تحصیلی: ۹۶-۹۷</p>

هدف کلی: آشنائی دانشجویان با روش های جدید آنالیز دستگاہی و ارتقاء مهارت های آنان بگونه ای که بتوانند آلاینده های شیمیائی موجود در محیط زیست را استخراج، تفکیک و شناسائی نمایند.

شرح درس: در این درس ابتدا درباره چگونگی استفاده از روش های مختلف کروماتوگرافی، فتومتری، جذب اتمی، اسپکترومتری و.... آموزش داده می شود.

برنامه زمان بندی درس

جلسه	عنوان مبحث	اهداف کلی جلسه
اول	ارائه طرح درس و بیان اهداف درس معرفی منابع، نمونه برداری و روش های نمونه برداری	<ul style="list-style-type: none"> - تعریف نمونه برداری - اهمیت آنالیز داده های محیطی - هدف از نمونه برداری - اهمیت نمونه برداری - انواع روش های نمونه برداری محیطی شامل: • نمونه برداری احتمالی • نمونه برداری تصادفی ساده • نمونه برداری طبقه بندی شده • نمونه برداری سیستماتیک - مزایا و معایب هر یک از روش های فوق و ذکر مثال های محیطی
دوم	تعیین حجم نمونه و انواع روش های نمونه برداری از آب و فاضلاب	<ul style="list-style-type: none"> - روش تعیین حجم نمونه های محیطی - روش های نمونه برداری از آب و فاضلاب شامل • نمونه برداری ساده (لحظه ای) • نمونه برداری مداوم • نمونه برداری مرکب

<ul style="list-style-type: none"> ● نمونه برداری تجمعی - برآورد میزان نمونه در آب، فاضلاب و هوا - اهمیت و روش های محافظت و ذخیره سازی نمونه ها - انتخاب ظروف نمونه برداری 		
<ul style="list-style-type: none"> - تشریح انواع تجهیزات مورد استفاده در نمونه برداری از منابع آب سطحی (مشخصات، مزایا و معایب) - تشریح انواع تجهیزات مورد استفاده در نمونه برداری از منابع آب زیر زمینی (مشخصات، مزایا و معایب) - تشریح انواع تجهیزات مورد استفاده در نمونه برداری از خاک (مشخصات، مزایا و معایب) - تشریح انواع تجهیزات مورد استفاده در نمونه برداری از رسوبات (مشخصات، مزایا و معایب) - تشریح انواع تجهیزات مورد استفاده در نمونه برداری از هوا (مشخصات، مزایا و معایب) - 	تجهیزات پیشرفته نمونه برداری	سوم
<ul style="list-style-type: none"> - اهمیت آماده سازی نمونه های محیطی - روش های آماده سازی نمونه ها برای اندازه گیری فلزات - روش های استخراج ترکیبات الی غیر فرار - تشریح روش های استخراج از جمله استخراج مایع-مایع، استخراج فاز جامد، میکرواستخراج فاز جامد، استخراج با استفاده از التراسوند و.... 	آماده سازی نمونه ها و روش های متداول استخراج	چهارم
<ul style="list-style-type: none"> - اسپکتروفتومتری - اصول کلی روش اسپکتروفتومتری بر اساس قوانین بیر-لامبرت - اجزای دستگاه اسپکتروفتومتر - انواع روش های اسپکتروفتومتر 	روش های متعارف آنالیز دستگاهی ۱	پنجم

<ul style="list-style-type: none"> - موارد استفاده از روش اسپکتروفتومتر - منحنی های استاندارد و نحوه ترسیم آنها - تشریح نحوه کار با دستگاه اسپکتروفتومتر - جذب اتمی - تشریح مکانیسم اندازه گیری آلاینده ها با روش جذب اتمی - اجزای و متعلقات دستگاه - موارد استفاده از دستگاه جذب اتمی - نحوه کار با دستگاه جذب اتمی - مزایا و معایب - 		
<ul style="list-style-type: none"> - فلیم فتومتری - تشریح مکانیسم اندازه گیری آلاینده ها با روش فلیم فتومتر - اجزای و متعلقات دستگاه - موارد استفاده از دستگاه فلیم - نحوه کار با دستگاه - مزایا و معایب - اصول کروماتوگرافی - طبقه بندی روش های کروماتوگرافی - موارد استفاده از کروماتوگرافی - کروماتوگرافی مایع HPLC - مشخصات دستگاه و تشریح کامل قسمت های مختلف HPLC - انواع آشکار ساز های مورد استفاده در HPLC - منحنی ها و خروجی دستگاه - مزایا و معایب - موارد استفاده از دستگاه - 	<p>روش های متعارف آنالیز دستگاهی ۲</p>	<p>ششم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - گاز کروماتوگرافی GC - مشخصات دستگاه و تشریح کامل قسمت های مختلف GC - انواع آشکار ساز های مورد استفاده در GC - منحنی ها و خروجی دستگاه 	<p>روش های متعارف آنالیز دستگاهی ۳۲</p>	<p>هفتم</p>

مزایا و معایب -		
موارد استفاده از دستگاه GC -		
-		

نحوه ارزشیابی

- فعالیت های کلاسی ۵٪
- امتحان کتبی ۷۵٪
- ارائه موضوع مرتبط با سر فصل توسط دانشجو ۲۰٪

روش تدریس:

- **Environmental sampling and analysis for technicians, 1994, Maria Csuros Lewis publishers**
- **Fundamentals of environmental sampling and analysis , y: CHUNLONG ZHANG, Pub: John wiley , Year: 2007**
- **Standard methods for examination of water and wastewater, American Public Health Association, 20th edition, 1999.**
- روش های نمونه برداری و تجزیه آلاینده های هوا، دکتر بهرامی، جلد ۱، ۲ و ۳
- انتشارات دانشگاه بو علی همدان
- **Soil Sampling and Methods of Analysis1994, M.R. Carter and E.G. GregorichLewis publishers, Taylor & Francis Group, LLC, 2007**
-